

Nykyvaiheita

Lehtemme ottaa jatkuvasti kiitollisuudella vastaan uutisia Nykyvaiheita-osastoonsa. Ne pyydetään ystävällisesti lähettämään osoitteella: **Matti Krank, Laurinlahdentie 12 E, 02320 Espoo, puh. 90-801 7830 (iltaisin).**

Vanhat suomalaisjunat suosittuja Englannissa

Neljätoista VR:n vanhaa höyryveturia hiilivaunuineen ja kaksitoista matkustajavaunua on ostettu Englantiin. Vetureista suurin painaa 100 tonnia ja se on noin 13 metriä pitkä. Pie-ninkin veturi painaa noin 40 tonnia. Kaksi vetureista on Ukko-Pekka-pikajunavetureita, kaksi Risto-tavarajunaveturia, viisi kevyttä Pikku-Jumbo -tavarajunaveturia ja kolme Kana -vaihtotyöveturia. Junat kunnostetaan ja niitä tullaan käyttämään matkailutarkoituksiin Cornwallissa. Cornwalliin rakennetaan pari mailia suomalaisella raideleveydellä olevaa rataa, jolla turistit voivat puksuttaa suomalaisjunilla. Kirjoittajan kokemuksen mukaan englantilaiset kehtaavat myös ottaa kunnan maksun turisteilta. Liikenne aloitetaan jo tulevana kesänä.

Parhaillaan keskustellaan lisäkauppoista. Myös muut maat kuin Englanti ovat osoittaneet kiinnostusta suomalaista kalustoa kohtaan. Suomalaisten veturiharrastajien mielestä olisi varmistettava, että osa vanhoista vetureista säilyisi ajokuntoisina myös Suomessa. Tällä hetkellä niitä on vain viisi. Liikelaikoksi muuttunut VR on valitettavasti vähentänyt panostustaan entistämiseen.

Metsämuseo sittenkin Punkaharjulle

Metsämuseosäätiön valtuuskunnan päätös sijoittaa metsämuseo Jämsänkoskelle on kariutunut maa- ja metsätalousministeriön puuttuttua asiaan. Säätiön valtuuskunta joutui pyörtämään viime keväänä tekemänsä päätöksen (ks. TW 3/89). Näin viime kevään kohutaistelu metsätietokeskuksesta on kääntynyt Punkaharjun voitoksi. Valtion ensi vuoden budjetissa Punkaharjulle osoitetaan 2,5 miljoonaa markkaa metsäinstituutin suunnittelu- ja rakentamisrahaa. Laitoksen kokonaishinnaksi arvioidaan 35 miljoonaa markkaa.

Valtakunnallisen Punkaharjun metsämuseotietokeskuksen suunnittelusta

käynnistetään arkkitehtikilpailu jo kuluvana syksynä. Suunnitteluun varatut 300 000 markkaa on käytettävä tämän vuoden aikana.

Kaksi lentovenettä tuhoutui 70 vuotta sitten

Potkureiden hajoaminen ilmassa todettiin syyskuun kahden Savoia S9 -lentoveneen tuhoon tunnin sisällä siirtolennolla Italiasta Suomeen syyskuussa 1920. Onnettomuudessa menettivät henkensä kolme kokenutta suomalaislentäjää ja italialainen mekaanikko. Lentoveneet piti alunperin tuoda Italiasta junalla, mutta rautatielakko esti kuljetuksen. Koska vuoristosää on arvaamaton pidettiin lentomatkaa Alppien yli vaarallisena. Tehdas lupasi lentää koneet Ruotsiin, josta ne olisi ollut helppo hakea, mutta Suomessa päätettiin, että omat miehet hakevat koneet.

Pari tuntia lähdön jälkeen koneet menettivät kosketuksen toisiinsa pilvisessä ja sumuisessa säässä. Yli kuu-kautta myöhemmin löytyi toisen koneen irronnut siipi Alpeilta ja myöhemmin koneen hylky ja lentäjät. Toinen koneista syöksyi Zürich-järveen 45 minuuttia myöhemmin kuin ensimmäinen. Silminnäkijät havaitsivat kappaleiden irtoavan koneesta juuri ennen sen putoamista. Tutkimuksissa kävi ilmi, että molempien koneiden potkurit olivat hajonneet ilmassa. Suurella nopeudella lentäneet potkurin kappaleet olivat vuorostaan rikkoneet koneiden siipiä kohtalokkain seurauksin. Todettiin myös, että useasta puukerroksesta tehdyissä potkureissa oli käytetty väärää liimaa. Puhuttiin jopa sabotaaasista, mitä tosin ei koskaan voitu vahvistaa. Vuonna 1958 jäätikkö luovutti Alpeille pudonneen koneen jäännökset jäätikön sulaneelta reunalta.

Automuseo, josta voi ostaa käytetyn auton

Käytettyjen autojen kauppa on lähentynyt mukavasti käyntiin Ähtärin automuseossa. Autoja myydään museo-

toiminnan ohessa. Myynnissä on ollut myös maailman autoja esittelevä postimerkkisarja, mutta kysyntä on ylittänyt tarjonnan ja merkit ovat loppuneet maahantuojalta. Museossa on myös mm. pari sataa radiota ja monipuolinen sekatavarakauppa museo. Museosta voi ostaa vaikkapa toppasokeria. Museotoiminnan monipuolistumistako vai erkanemista alkuperäisestä tarkoituksesta?

Ähtärin automuseota pidetään jopa maan monipuolisimpana. Ajoneuvoja museossa on 50 kappaletta Pelle Hermannin poliisiautosta todellisiin harvinaisuuksiin. Esim. harvinaista Nashia on vain neljä maailmassa.

Skruen uden ende

»Skruen uden ende» on uusi tanskalainen tekniikan historiasta kertova kirja, jonka ovat kirjoittaneet Keld Nielsen, Henry Nielsen ja Hans Siggaard Jensen. Kirjassa käsitellään länsimaisen teknologian kehitystä varhaisesta keskiajasta nykyaikaan. Kirjan nimi, päättymätön ruuvi, viittaa tekniikan jatkuvaan ja päättymättömään kehitykseen.

Vaikka kirja käsittää 1000 vuotta tekniikan kehitystä on kirjan painopiste kuitenkin kuluvassa vuosisadassa. Ajassa taaksepäin mentäessä kasvavat aukot kerronnassa, mikä on luonnollistakin. Nykyajan länsimaiset arvotukset liikkuvat sähkötekniikassa, tehdasteollisuudessa, synteettisissä kemian tuotteissa, autoissa ja automaattisessa tietojenkäsittelyssä. Näiden pääteknologioiden kehitykseen kirjaakin keskittyy. Kirja on runsaasti kuvitettu, ja erilaisia tekniikoita on havainnollistettu selkeillä piirroskuvilla ja kuvateksteillä.

Suomen Metsästysmuseum avasi kesäkuussa

Suomen Metsästysmuseum Riihimäellä avasi kesäkuussa ovensa vierailijoille. Museon tehtävänä on tallentaa metsästysesineistöä ja -historiaa mahdollisimman kattavasti. Perusnäytely, jonka on suunnitellut sisustusarkkitehti Yrjö Wihherheimo, käsittää metsästyksen historian kivikaudesta nykypäivään. Museoon pyritään luomaan myös metsästyksen tietopankki, joka tulee palvelemaan alan tutkijoita. Museon toimintaa ylläpidetään metsästyskorttivaroilla, mutta tavoitteena on päästä valtakunnallisten erikoismuseoiden joukkoon.